

XÉT XỬ THÂN THIỆN ĐỐI VỚI BỊ CÁO LÀ NGƯỜI CHƯA THÀNH NIÊN TRONG PHÁP LUẬT CỦA ĐỨC VÀ VIỆT NAM

ĐỖ THỊ PHƯƠNG *

Tóm tắt: Xét xử thân thiện đối với người chưa thành niên được quy định trong pháp luật nhiều nước trên thế giới, trong đó có Cộng hòa Liên bang Đức và Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Có nhiều điểm tương đồng và khác biệt giữa các quy định này trong pháp luật hai nước. Bài viết tập trung so sánh một số quy định của pháp luật Đức và Việt Nam về thẩm quyền xét xử của tòa án, tiêu chuẩn về thẩm phán, thủ tục xét xử thân thiện bị cáo là người chưa thành niên tại Đức và Việt Nam. Trên cơ sở đó, bài viết nêu lên một số định hướng nhằm hoàn thiện Dự thảo Luật Tư pháp người chưa thành niên tại Việt Nam dựa vào sự tiếp thu có chọn lọc các quy định tiên bộ của pháp luật Đức.

Từ khoá: Xét xử thân thiện; người chưa thành niên; Đức; Việt Nam

Nhận bài: 11/9/2024

Hoàn thành biên tập: 03/11/2024

Duyệt đăng: 03/11/2024

CHILD-FRIENDLY TRIAL FOR JUVENILE DEFENDANTS IN GERMAN AND VIETNAMESE LAW

Abstract: Many countries around the world have put in place legislation on child-friendly trials, including the Federal Republic of Germany and the Socialist Republic of Vietnam. This article analyses several similarities and differences between these two legal systems related to the jurisdiction of the courts, the qualifications of judges, and the trial procedures for juvenile defendants in Germany and Vietnam. Based on this comparison, the article outlines several recommendations for improving the Draft Law on Juvenile Justice in Vietnam by selectively incorporating progressive provisions from German law.

Keywords: Child-friendly trial; juvenile; Germany; Vietnam

Received: 11 September 2024; Editing completed: 3 November 2024; Accepted for publication: 3 November 2024

1. Đặt vấn đề

Cộng hòa Liên bang Đức (gọi tắt là Đức) là quốc gia có truyền thống pháp luật lục địa lâu đời, thủ tục tố tụng hình sự (TTHS) của họ được xây dựng và áp dụng trên mô hình tố tụng thẩm vấn, xét hỏi. Trên cơ sở được xây dựng, hình thành từ những năm đầu thập kỷ 90 của thế kỷ trước, qua quá trình dài hoàn thiện, được sửa đổi, bổ sung nhiều lần, cho đến nay, Bộ luật TTHS của Đức có thể nói là

một Bộ luật đồ sộ, công phu gồm 06 phần với khoảng gần 470 điều quy định cụ thể từng hoạt động, thủ tục trong trình tự giải quyết vụ án hình sự của Đức¹. Luật Tòa án thanh thiếu niên được ban hành ngày 11/12/1974 được sửa đổi gần đây nhất ngày

¹ Lưu Tiến Đạt, Vũ Phương Thảo (2022), *Pháp luật Cộng hòa Liên bang Đức về trách nhiệm hình sự đối với người chưa thành niên phạm tội - Kinh nghiệm cho Việt Nam*, <https://lsvn.vn/phap-luat-chlb-duc-ve-trach-nhiem-hinh-su-doi-voi-nguoi-chua-thanh-nien-pham-toi-kinh-nghiem-cho-viet-nam1652723415.html?>, truy cập 01/9/2024.

* Phó Giáo sư, Tiến sĩ, Trường Đại học Luật Hà Nội
E-mail: phuong@hlu.edu.vn